

ACC. NR M. 13798: 1-20. - 21

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Skåne Upptecknare: Frö. Agat. Borne, Gidlöf
Härad: Järestad Berättare: Simrishamn
Socken: Ö. Köbberö Berättarens yrke: _____
Uppteckningsår: 1954. Född år _____ i _____

När den nya tiden kom till bygden. s. 1-20.

LUF 73
(Prestärl. i
Ystads Alle-
handas 14/11 1955)

Skriv endast på denna sida

När den nya boken kom
till Jönköpings C. Nöbbelev. Vad jag
hörd talat om - o, vad jag
själs närmast från mitt föräld-
ra hem, N:o 8 C. Nöbbelev.

När det blev ~~stort~~^{så} med att
Pigorna som de sade, skulle
hava full lön. Men mor bjöd
en P:o 75 Kr för att är, lå
syksefolk, att hon var ju
en så rik, som bjöd en
sådan lön, då en som tjän-
at hos henne i flera år, sist
året haft 93 Kr - och ett
skälpund (ta. som de sade,
full) numera. Det var ju också
brukligt bära mjölk i byn till

17. 13. 198: 2.
asagille o då var det ju klart
att barnmasskan i för-
samlingen ~~to~~ var den som
skulle fört ha, men även
andra som arbetade vid gård-
arna. då skurades kaffar-
sparmen blanka, här var ju
inga fina prövmedel, ^{da} utan
det blev vad man tog från
slipsenskrinet. eller salt o äft^{da}
så gick piarr eller om där var
barr med mjölken o några
dagar efter gick husmöckrar-
na o drack kaffet o smakte
väl på arden också

Jag minns även när det var en
som kom till bygden här

som varit spökskåporna, o inför
de glasa kappor skulle sätjas
fram på bordet till att dricka
av, i stället för skedar o
ett stort fat med mjölk,
till att sua av gemensamt
o i stället för att av ett
kura, ~~ten~~ med dricka, som
alla använde, blev det för
sitt, att slå drickat på en
flaska o sen slå i kopp
eller glas. Vad kvinnorna
den gången sade skäser
för det blev för mera disk.

omkring 9 10

Det var för även så för,
innan det nya vägväsendet
kom i gång, hade för var bonde
sitt vägrsyke att hålla

M. 13798:3.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

i ordning. då satt det äldre
gubbar från byn o slog igen
hela efshösten. på vintern
när de inte kunde göra något
annat, jag tror till ett par
av 25 års hkt. sedan kom
ju senkrösten. o nu i senare år
är det ju helt förändrat, det var
ju för en 50 år sedan det slogs
den för hand. M. 13798:4.

Det är väl även en 50 år sedan
ägningskan kom till trakten
här, förr, var det ju pläjel
som det rades, då började de
ju kl 4 på morgonen. sedan
kom det ju ett litet rösk-
verk, som kallades för
piggareverk, o där kändes
med 3 träskor för vand-
-ringer som den hetta x

x och det var ystligt krångigt att
gå runt där ifrån morgon
till kväll. Jag minns jag fick
böja att köra med den ena
hästen, när jag inte var mer
än 2 år, så hörde man ju
själv med de 2 hästarna.

Telefon kom också till dessa
strakter omkring 1910 tals.
Kanske något år förr. Men
som fick fört var väl också
någonse lantbrukare på
~~11~~ 11 givör, det var ju så
modernt så det till och med
blev diklat en visa om den
Ring upp till Fack 4 så
får ni kanaler och
företan byrå. var repången

M. 13798:5.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds uni-

det elektriska Lynet kom
på ditt orten omkring 1920-
tåren hade det på varit pråser
eller ~~saltpar~~ salijus, tranter
- lampor, o så jorögen.

Den fjärta bilen surade
igenom bygden här det
var väl också omkring 1908
då blev det både människor
o djur rädda. Bussarna
högjade nog att gå här i-
genom vid 1922. När jag
det ~~är~~, mycket bekräft.

M. 1379846.

Jag minns min far talade om
när han var 13 år skulle han
rida till Gstaads marknad
o sälja en häst, ~~istället~~
sedan fick han gå till-
baka över Lvenborp

men där alla han o där
kom en skjuts, som också
var här ifrån gislöv där
fick han äka hem, då blev
jag glad, sade han alltid.
Stans far var nämligen ~~den~~
död då o de passade vänta
moderns rese väg med ~~här~~

M. 13798: 7.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsförk-
ning vid Lunds universitet

Det brukades ju alltid fäst
buggas sål med till som
^{nners} hade, kommer i hög när i ~~med~~
hem det blev köpt / maskin
som kallades själva
-läggare till ^{en} bugga sålen
med, det var den första här
från arken det är nog över 50 år
sedan, alla skulle ju se på
den, sen bar vi hägararna

Sammar ^{men} hävsoz till sköck
men sedan kom det en man
o slog sig ner i brakken,
Han ^{hade} varit i Amerika Dan-
mark, Ni skall väl inte göra
så, sade han till min far.
Ni skall göra band av säden
liksom till sägen, o så
~~de~~ sätta den i säser,
o det gjorde de sedan, Här
var gott om arbetsfolk då,
men den mannen var
mycket rask av sig
så den andra lille
mannen streda.

Sedan var det ju själubindare
som kom.

M.13798:8.

det är också en 5-0 är sedan
M.13798:9.

Jag kommer även till
att tänka på den första
cykeln här kom till Brakken
Det var en roribore o en
bros till mig som gjorde
den. Det meria tror jag
var av trä, ett stort
framhjul o ett litet
bakhjul. Den gick till
lära i åren här.

Den riktiga cykeln som
kom hit tror jag var
den nye skolläraren
som köpte o han var ju
även agent o sålde sedan
här.

Det var ju också i dessa
snakker en så stor
klasskilnad mellan tjän-
stefolk & husbönder, i mitt
hem hade tjänst en dräng
som var mycket duktig
till spela dragspel. &
det var många gånger
han om kvällen gick
in & spelade, & de tog den
svärg i stugan både far-
mor, & pian & de andra
drängarna på den tiden
tjänste där 300.

Det var ju också brukligt
att tjänstefolket gick i
Thykan, o juv! denna
dräng som kunde spela
så bra, gick mycket säll,
en Söndag när han
kom till baka, kom
han in o sade till mor.
Mor Per Pers kan pro-
alle pränttimmerma de
sitta på mej, hela sidan.
gjorde det så mor, o bita-
de också på honom,
Hej på dig, du har ju
enke sagat li, mer än
på den ena sidan.

Jag träffade en gammal
 tant för några år
 sedan, då hon hörde
 jag var från Jintö vid
 Simrishamn sade hon i
 den byn är jag född.
 ligger Simegräns
 kvar, ? jag sade det gör
 den, men kallas inte så
 nu, då sade han där
 arbetade min far.
 25 öre om dag, fattig
 som, en lön! det är
 väl 75 år sedan skulle jag
 se. andra priser nu.

Min föräldrahem hade
ju också blivit utstyckad
med enskiffr. från Vöbbele
o mer vid vägen längre
mot Gärlöv by, o var ju
en relativt bra gård
o nu med de yngre gård-
ardarna, heter Gamlegård.
Där var ju inredning
ett stort rum 2 kammar
o 1 stort kökshus.

Sedan för stuga 60 är
sedan blev där tillbyggt
1 rum med färspress
annars var. Det ju
kakugn i stugummet.
o öppen eldstad i köket
närmare är det slopat
o fullt modernt kök
med elektrisk spis.
Där var en kakugn
som nyare en 25
stor brädd.

M. 13798:14.

det var ett stort arbete
för förberedande av
lagen sedan på 2
på natten kom
hjälpvermierna och
så skulle det börjas
så bräder kunde vara
klara till inrättning
i eggen, först mjölk-
dagar, på dagen senare
var det penbrärd o
skorpar som skulle
bakas, sen skulle det
läggas in råg i eggen
sål baka o sedan
lagas ut o vara i ord-
ning till nästa bak.
Vi hade en stor
mjälbing som man
skulle förvara smeten
i, det var mycket
naga med sop-
ningen av eggen

X

X M.13798:75. FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivs-
forskning vid Lunds universitet
när man tog till sig
man skulle in o sopa
med en fjärraringe
för att på rent.

emallanät fick
man ut o skicka
vatten, så gick det
ju till väl på hela
österlen

så var det ju slakt
o likadant med
bryggd, av dricka

ett stort arbete för
hummädrarna

Kummers går ju bilen
en stor mylla

den bar ut bilar

ute på gården kan
man gå o på bad

monnill harva

är där som skall
säljas hänger
bilen alls.

Sänker ju för mig
vad nyfsta Snöblogen
gör, den som nu
kommit för att 15 dagar
sedan, är som jag
hörde en historia av
en gammal burreniska
som skulle ut i i
jättegöding snövinde
1888, snön låg över baken
sål huset hon skulle
folk hade måst gå
en snögång genom
divorra ner till
försatt i huset, och
hemme därigenom o
in.

Även sålde hon ~~ett~~
om, det var en man
boika i ästra Glenne
längre som bruket hette.
2 man kom efter henne
de ledde en häst, den

skulle hon rida på. o der
gick bra sade hon.

Jag tänker ännu på
var skolväsendet har
ändras sig, med allt.
men talade om när hon gick
i skolan, det är väl
ungefär 90 år sedan.

då var där inga bänkar,
eller stolar utan de stod
o inga spisar.

och då hade vi inga
kaffar sade hon.

Jag frågade en gång
hur gjorde ni när det
regnade? Vi tog kjolarna
över huvudet!

Ja, men fråsa vi inte då
nej, det var skänklockor
o blågarnsrunder kjolar

inte så dumma som nu
storä böcker

M. 13798: 18.

En liten historia
minns jag från den
tiden när mina
föräldrar hade gäss
till hästen.

Det var ju av folkets
öyne från byn som
lämnade ner sina
små gässlingar när
det började o blev där
o gräset i ången var
grönt o sprött.

Gäsmoren stod
ett stycke fäst, för
hon skulle gå i låg
med sina små o gäss
- faren gick runt o vak
- hade att inte några
djur skulle komma
o taga deras små.
sedan när de blev
stärre, o säden varit
inhästad o kulle de

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklorforskning
vid Lunds universitet

men gässen o 23 är (och barn)

vakta på åkrarna för
att samla ~~de~~ spillsäden.
Och då fick barnen när
de kom från skolan
vakta dem så de inte
plåg eller för in i ditt
grannens. Men en gång
när min syster vakade
den plåg de ändå från
henne o in på gården
hos grannen, o han hade
knickt stängsel för dem.
Hon grät o var ledsen
för gåssen för det gick
ju inte samma hem
utan gåss. Ja, hur det
var fick hon prata med
mammor som stängsel
för gåssen. Ja, läsen
för gåssen vordit att
märka en (kysa)
förskräckligt bänkade hon
Hirshauer omhatar inte hur det
gick med den saken.

M. 13798:20.

jag skall vilja tillägga

att färr i fjör blev den

gården, Bäck2 med
esernästak, i stället
för det första halmstak
som ut som är födda
där vill minnas.

men numera finns det
ju ingen som lägger
halmstak, sedan
Bäckaremästare John
Persson Gårds besjörne
har slutat med det
jokket.

Nu vet jag inte alls om
lessa anberkningar
duger. eller gottäger.

men då finns det väl en
(Papperskorg?)

M.13798.

min adress är

Frei Agas Brunn

Jirlov 35

Simmishamn

Telefon 123
Jirlovsdal

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet